

PRIJATELJSTVO NAM DAJE RAST

Govor na 47. obletnici Našega doma v San Justu

BOŽIDAR FINK

Spoštovani in dragi prijatelji!

Prepričan sem, da vas smem nagovarjati takole po domače, čeprav je priložnost pomembna in okvir prireditve slovesen. Saj si nismo tuji, ki bi nas družile sebične zasebne koristi, ampak smo si dobri znanci, ki nas povezuje skupno mišljenje in hotenje v prijateljsko skupnost dobrih ljudi.

Vaša skupna hiša, ta skupni dom je res proizvod in dokaz vašega medsebojnega prijateljstva. Nekdanja trpka usoda vas je povezala med seboj, hoteli ste si biti drug drugemu opora pri zagotavljanju življenjskih možnosti in uteha v trenutkih osamelosti. Povezali ste se v prijateljsko občestvo, ki je kmalu začelo dajati sadove. Nastala je organizirana krajevna skupnost, vzcvetele so duhovne in izobraževalne dejavnosti in rasti je začelo središče, ki se je razraslo v ta skupni dom, na katerega smo z vami vsi ponosni.

Kar imenujemo dom, niso samo streha in zidovi ter kar je pri tem drugega neživega. Dom daje živim bitjem zavetje pred vetrom in dežjem, v njem je ognjišče, ki daje toploto in se na njem pripravlja živčevje, je družinska miza kot zbirališče za skupne posvete, branje in razvedrilo ter je oltar v kotu, ki vabi k skupnemu češčenju. Tak je nekdanji vzorec doma naših preprostih družin in je po vsebini podoba vzorne osnovne človeške celice. Sami si predstavimo podobo lepega in dobrega družinskega doma v našem času in razmerah.

Dom je prijeten samo tedaj, če ga ogreva prijateljstvo med ljudmi, ki prebivajo v njem. Če nimajo skupnih nagibov in se na dogajanja ne odzivajo usklajeno, vsaj v bistvenih pogledih, ne morejo biti prijateljsko povezani. Ni pravih prijateljskih vezi tam, kjer se ljudje združujejo samo zaradi osebnih koristi. Samo resnično globoko prijateljstvo osrečuje in daje trajno rast. Pravo prijateljstvo je v trdni medsebojni zvestobi ter nesebični naravnosti k dejavnostim za skupno dobro, ki ga označujejo od vseh sprejete vrednote.

Prijateljstvo je torej duhovna povezava med dobrimi ljudmi za skupno dobro.

Če pogledamo ta vaš dom - z vsem, kar vam pomeni - in njegovo pot v preteklosti, se nam odkrije dokaz o tem, kako nekaj velikega in lepega je prijateljstvo. Morda boste rekli, da govorim preveč olepšano, saj so se kdaj pojavljali tudi razpori in nesoglasja. Vendar to ne more okvariti lepe slike. Ljudje imamo vsak svojo osebnost, da izoblikujemo stališča, ki so si pogosto nasprotujoča, imamo pa tudi voljo, da posamezna stališča usklajujemo za skupne odločitve. Če si res hočemo biti prijatelji in skupaj dosegati kaj velikega, se nam je treba tudi med seboj obzirno opominjati na zmotne misli, opozorila pa moramo potem sprejemati rade volje. Tudi to mora biti znamenje, da smo dobri ljudje. Po tem se bo utrjevala prijateljska povezanost, ki bo dajala sadove.

Najgloblje in trajno vas torej ne povezujejo osebne koristi, temveč skupno prepričanje o vrednotah, ki se jih zvesto oklepate. Sprejemate verski in moralni nauk Katoliške cerkve ter se napajate s splošni iz slovenskih narodnih korenin. Vera in narodnost sta vam trdna podlaga za mnogolično družbeno snovanje, tako kot naj bi bilo v urejenih slovenskih družinskih domovih. Oba vira ponujata

vrednote, ki so nam neodklonljivo dane ali jih sprejemamo kot dragocena darila.

Vsi se prištevamo k slovenski narodnosti, slovenstvo nam je tako rekoč v krvi. Slovenski zvoki radi zazvenijo v nas, domače okrasje nam je v veselje, pogled na podobe slovenskega naravnega okolja nam budi občudovanje in starejšim domotožne spomine. Ob teh doživetjih, ki nam poživljajo narodno občutje, nam je dobro, zato se k njim radi zatekamo in si jih obnavljamo, saj se nam ob njih povečuje čustvena napetost in dobivajo moč nagibi, ki nas povezujejo.

Najpomembnejša prvina naše narodnosti je slovenski jezik. Za naš jezik je posebej pomembno, da ga govori samo en narod in da je edini jezik slovenskega naroda. Slovenca najbolj prepoznavamo po tem, da se zna izražati po slovensko. Dvomljivo je, ali more imeti pristno slovensko čutenje, kdor izgubi jezik, čeprav izpoveduje narodno pripadnost. Jezik nam je dragocenost, ki jo skrbno varujemo in kolikor mogoče razvijamo, da ne poplitvi in ne zastara.

Slovenski jezik, ki nam je tako drag, je pa vendar samo posoda, sicer dragocena posoda, ki pa lahko sprejema vsebino različne vrednosti. V kristalni čaši more biti čista studenčnica, poživilo ali zdravilo,

Narodno je tudi, kar ni zgolj ljudsko, torej tudi tako imenovana višja kultura, vse kar je dobrega in lepega dosegel slovenski um v narodnem okrilju.

lahko pa je tudi blato in strup. V zdravih družinskih in skupnih domovih ne sme zamreti skrb, da se dobre misli in čustva sporočajo s plemenitim jezikovnim izražanjem in da se jezik ne zlorablja za sovraštvo in krivico.

Ko govorimo o daru narodnosti, je treba spomniti, da narodno ni samo tisto, kar izhaja iz preproste ljudske duše. Narodno ni oznaka samo pesmi, noše in treh barv na zastavi. Narodno je tudi, kar ni zgolj ljudsko, torej tudi tako imenovana višja kultura, vse kar je dobrega in lepega dosegel slovenski um v narodnem okrilju. Na to vas v tem domu ni treba spominjati, saj ste široko odprti za sprejemanje in tudi razvijanje slovenskih leposlovnih, gledaliških, likovnih in glasbenih stvaritev na visoki ravni ter tudi za poustvarjanje svetovnih umetniških del po slovenskih izvajalcih. Tako naj bo še nadalje, kljub temu, da nas okolje hoče pogrezati v plehkost in plitvost.

Po ugotovitvi, da imamo narodnost vsi za dragocen dar in da se radi navdušujemo ob slovenskih narodnih vrednotah, se ustavimo tudi ob misli, kako doživljamo zgodovinsko dejstvo, da je narod dobil svojo državo. Najbrž ne bo odveč, če se vprašamo, kaj je z našo državljansko zavestjo. Ali ni res, da se ta zavest prepočasno razvija pri rojakih v domovini in pri nas v izseljenstvu?

Ko postavljamo vprašanje o naši državljanski zavesti, je treba načelno premisliti, kaj država pomeni za narod. Odnos do

Nad. na 2. str.

Za kaj in zakaj prosimo

TONE MIZERIT

Naši naročniki in rojaki na sploh imajo zadnje tedne na razpolago podporni bon (rifo) Zedinjene Slovenije. Organizirali smo to akcijo, da z izkupičkom podpremo delovanje naše krovne organizacije. Hvaležno ugotavljamo, da naši prijatelji kar pridno segajo po bonu in s tem zagotavljajo uspeh iniciative.

Vendar se kateri izmed njih tudi vpraša, za kaj potrebujemo in uporabimo ta denar. Delovanje društva je zelo obširno. Začenja se z izdajanjem tednika Svobodna Slovenija, ki je važna vez in najbolj popolna kronika življenja slovenske skupnosti v Argentini. Stroški so ogromni, a zaradi težkega socialnega položaja res ne moremo povišati naročnine. Oglasi, ki so drugi vir dohodkov, pa so tudi zaradi krize precej pojenjali.

Društvena pisarna je odprta vsak dan v celodnevem urniku. Na razpolago je rojakom za informacije, posredovanja in stike med nami, s Slovenci po svetu, pa tudi z vlado, ustanovami, podjetji in posamezniki v domovini. Deluje tudi kot uredništvo in uprava lista.

Zedinjena Slovenija tudi koordinira delovanje naših Domov, drugih društev in ustanov.

Povezuje delo naših šolskih tečajev, skrbi v sodelovanju šolskega referata in zbora voditeljic za programe in učno gradivo, ki ga delno pripravlja sama, delno ga preskrbi iz Slovenije, direktno od ministrstva za šolstvo ali po posredovanju ustanov, kot so n.pr. Izseljensko društvo Slovenija v svetu. Organizira tudi šolsko počitniško kolonijo. Upravlja osrednjo knjižnico in videoteko, skrbi za spletno stran na internetu, v zadnjih letih pa zlasti upravlja Osrednji arhiv, kjer zbira publikacije pa tudi osebne zapuščine, ki so bistvene pri ohranjanju spomina in beleženju zgodovine naše emigracije in skupnosti. In še bi lahko naštevali bolj in manj važna opravila v sklopu društva.

To seveda ni zastoj. Treba je skrbeti za plače uredniškega in uradniškega osebja, plačevanje tiskarne in pošte, stroške najemnine ali vzdrževanja pisarn in nakupa raznih pisarniških potrebščin, telefona ter interneta. Številke so ogromne. Natančno bilanco predložimo na vsakoletnem občnem zboru in je dostopna vsakomur. Naročnina lista ne zadošča za vse to. Člana-

rina pa je res minimalna (24 pesov letno na člana, polovična za upokojece, ki so že večji del članstva) in komaj simbolično podpira delo društva.

Se je pa zadnje dni tudi porodilo vprašanje, kako je s pomočjo iz Slovenije. Kateri izmed rojakov se je celo obrnil na nas v zvezi z nagovorom na obletnici v Slomškovem domu (glej prejšnjo številko našega lista, stran 4, „Sodelovanje in pomoč Slovenije“), kjer je bilo povedano, da je slovenska vlada letos namenila 69.200 ameriških dolarjev za potovanja in razne projekte za organizacije in domove v sklopu Zedinjene Slovenije. Ob tem le nekaj pripomb.

Slovenska vlada, predvsem po posredovanju Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, letno hvalevredno sofinancira (delno denarno podpira) posamezne projekte slovenskih skupin po svetu. Nikakor pa ne financira niti sofinancira operativnih stroškov društev in ustanov. Za tekoče stroške (plače, potrebščine, storitve, najemnine, vzdrževanje...) torej ne prejemamo in načelno niti ne moremo prejemati nikake podpore. To vladno politiko sprejemamo kot dejstvo, čeprav bi se ob njej dalo marsikaj debatirati.

Zgoraj nakazana vsota je bila v glavnem namenjena udeležbi na seminarju za učitelje in učiteljice, seminarju za novinarje in potovanju RASTi (petošolcev srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka) in abiturientov iz Mendoze. Z obema skupinskima dejavnostima je društvo imelo kar nekaj potov, skrbi in tudi stroškov, a od omenjene vsote ni prejelo za svoje delo niti enega tolarja, čeprav je bila podpora nakazana na Zedinjeno Slovenijo; in tudi nikakega povračila, daru ali prispevka (s častno izjemo enega člana skupine učiteljic in učiteljev) s strani teh skupin. Omenimo pa, da smo prejeli podporo (1.604 USD) za delovanje osrednjega arhiva in pričakujemo po posredovanju Izseljenskega društva Slovenija v svetu od slovenske vlade manjšo podoro za Svobodno Slovenijo (manjšo, predvsem če jo primerjamo s sofinanciranjem kakega drugega medija) in otroško kolonijo.

Takšno je stanje našega delovanja in financiranja. Za to in zato se obračamo na rojake in jih prosimo za podporo. Hvaležni smo za njihovo razumevanje do naše skupne ustanove, ki je temelj in krov slovenskega življenja v Argentini.

Blažena mati Terezija

Papež Janez Pavel II. je preteklo nedeljo v Vatikanu pred 400.000 verniki za blaženo razglasil mater Terezijo. Nadškof Kalkute je ob začetku slovesnosti predstavil kratek življenjepis misijonarke matere Terezije in prosil svetega očeta, da ji podeli čast oltarja. Papež je nato izrekel dejanje razglasitve matere Tere-

zije za blaženo in določil bogoslužni god 5. septembra, na dan njene smrti. Na pročelju bazilike svetega Petra pa so medtem razkrili veliko sliko s podobo matere Terezije v molitvi. Nagovor svetega očeta sta ga prebrala vati-

lo Sodano in nadškof iz Kalkute.

Nad. na 5. str.

GLEJ...

PETERLE V RIMU	2	MLADINSKI DAN NA PRISTAVI.....	3
MLADINSKI DAN V LANUSU3		NOVINARSKI SEMINAR ZA IZSELJENCE	4
ZAKLJUČEK RAZSTAVE.....	4		

Praznovanje pri sveti Juliji

Starejši se dobro spominjamo, da je bilo v začetku naše naselitve v Argentini slovensko središče na ulici Victor Martínez 50. Naši starši so hodili „na Martinca“, kakor mi sedaj hodimo „na Ramon Falkon“. Župnija svete Julije je naše starše gostoljubno sprejela in jim dala na razpolago svoje prostore, da so se srečevali in imeli tam svoje pisarne.

V nedeljo, 28. septembra smo se Slovenci spomnili stote obletnice blagoslovitve temeljnega kamna v tej farni cerkvi. Na praznovanje je vabil tamkajšnji župnik msgr. Antonio Aloisio, velik prijatelj Slovencev.

Ob sedmih zvečer smo se v lepem ševilu zbrali v farni cerkvi. Zahvalno mašo je daroval msgr. Andrej Stanovnik, škof iz Reconquiste, ki je bil krščen v tej cerkvi. Somaševali so še sedanji župnik msgr. Aloisio, delegat slovenskih dušnih pastirjev msgr. dr.

Jure Rode, prelat Jože Guštin in duhovnik iz Reconquiste, ki je spremljal škofa.

Msgr. Aloisio je venikom predstavil slovensko skupnost in nas vse prisrčno pozdravil. Med mašo je lepo prepeval Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Na orglah jih je spremljala Anka Savelli Gaser.

Pridigal je škof msgr. Andrej Stanovnik. Govoril je o pomembnosti svete vere, ki oblikuje življenje kristjanov, ki naj bi bili odprti do drugih ljudi. Tako odprtost so pokazali člani župnijskega občestva svete Julije, ki so sprejeli Slovence ob njihovi naselitvi v Argentini. Ob koncu maše se je v imenu slovenske skupnosti zahvalil Božidar Fink. Povedal je kratko zgodovino slovenskih beguncev in se zahvalil za gostoljubje in za povabilo na slovesnost. Škof msgr. Andrej Sta-

novnik pa je ob zaključku osebno pozdravil vsakega posameznika, ki se je približal oltarju in želel z njim spregovoriti. a. l.

Peterle v Rimu

Poslanec NSi, Alojz Peterle se v Rimu udeležuje uvodnega praznovanja v okviru niza prireditve praznovanja 50. obletnice smrti Alcida De Gasperi, italijanskega voditelja in enega izmed graditeljev Evropske zveze. Alojz Peterle bo na uvodnem mednarodnem forumu v petnajst minutnem prispevku spregovoril o vlogi in odgovornosti Evrope glede razvojnih kriz in graditve miru. Namen praznovanja je predstavitev, še posebej mlajšim generacijam, njegove odločilne vloge, ki jo je De Gasperi odigral v Italiji in tudi v Evropi, takoj po drugi svetovni vojni.

Fundacija Alcida De Gasperi je organizirala mednarodno razstavo, ki bo v letu 2004 in zlasti v letu 2005 potovala po Italiji in Evropi, ob petdesetletnici De Gasperijeve smrti. Z omenjeno razstavo želijo poudariti njegovo pomembno vlogo krščanskega in demokratičnega voditelja v prvi polovici prejšnjega stoletja in po drugi svetovni vojni, ko je bil predsednik italijanske vlade in zunanji minister. Prav tako želijo podčrtati vlogo De Gasperi, kot voditelja politične in civilne obnove v Italiji in kot predsednika vlade, ki so jo sestavljale demokratične stranke, katere so prve pogumno vpeljale ekonomske in socialne reforme v okviru ponovno vzpostavljene demokratične svobode po obdobju diktature in svetovnega konflikta. Razstava bo nenazadnje predstavljala dinamično osebnost in veliko politično vizijo De Gasperi, ki je skupaj s Konradom Adenauerjem in Robertom Schumanom poznan kot eden izmed ustanoviteljev in pionirjev evropskega združitvenega procesa.

Praznovanje se je začelo 14. oktobra 2003 v Rimu, z mednarodnim forumom, s katerim so slovesno otvorili razstavo o Alcidu De Gasperiju. Z njo želijo predstaviti „zgodovinsko popotovanje“ državnika in razvoj evropske ter italijanske demokracije skozi čas.

Odprava Urada za slovenski jezik

Vlada pri reorganizaciji državne uprave razpušča več vladnih služb, med njimi tudi Urad za slovenski jezik. Glavni vzrok naj bi bila racionalizacija kadrov in financ. V Novi Sloveniji nasprotujejo razpustitvi urada in prenosu njegovih nalogi v eno izmed resornih ministrstev, brez pravih pristojnosti.

Izvajanje aktivne jezikovne politike je v luči vstopa Slovenije v Evropsko zvezo čedalje pomembnejše. Kako bo lahko nesamostojen organ resornega ministrstva kos nalogam in dilemam, ki bodo bistvenega pomena za Slovence in našo identiteto.

Nova Slovenija meni, da bi bila za to potrebna močna vladna služba, zato bi bilo treba Urad za slovenski jezik kadrovske, finančne in statusno okrepi ter mu dati več možnosti za posredovanje na posameznih podro-

čjih. Pri tem posebej poudarjamo, da ne gre za lektoriranje. Slovenija si nikakor ne sme privoščiti, da bi ob priključitvi v EZ ostala slovenščina brez močnega ustreznega organa. Resorna ministrstva nimajo možnosti (pogosto tudi ne volje) za učinkovit nadzor nad uresničevanjem vseh zakonov ter predpisov o varovanju, uveljavljanju in razvijanju slovenščine na njihovih področjih.

Slovenija bi se morala tudi bolj zavedati dolžnosti do jezika slovenskih manjšin v Avstriji, Italiji in na Madžarskem ter skrbeti za urejanje njegovega statusa v novih razmerah po spremembi mejnega režima med državami EZ.

Vlada naj zagotovi vse potrebno, da bo Urad za slovenski jezik lahko učinkovito deloval v prid države in jezika, ne pa životaril na papirju.

samo očitno prepoznaven, ampak je zdaj uvrščen med odločujoče dejavnike pri usmerjanju svetovnega dogajanja.

Dogodki pred nekaj leti so nas takrat vzburlili in smo jih tudi zavzeto spremljali. Potem pa je novo stanje začelo postajati vsakdanost, ne samo nam v izseljenstvu, ampak tudi rojakom v domovini. Včasih se oglašajo dvomi, češ kaj nam bo država s tako oblastjo, ki nam ni po volji. Najdejo se celo nekateri, ki izgubljajo upanje, ker vidijo v slovenskem ljudstvu samo duhovno otopelost in izprijenost ter jih odbija navidezno večinska politična usmerjenost.

Glede tega je treba klicati v spomin, da država ni vsakokratni režim in ne večina glasov pri določenih volitvah. Država s svojimi organi daje nujno in edino priložnost, da se državni narod zavaruje, uredi, načrtuje prihodnost ter utrdi odnose z drugimi organiziranimi narodnimi skupnostmi in meddržavnimi tvorbami. Država nam ne sme biti nekaj oddaljenega, biti mora v nas, v naši zavesti in vesti. Vsi državljani smo zanjo odgovorni, vsak do svoje mere. Nas v izseljenstvu obvezuje najmanj dolžnost, da se udeležujemo glasovanja, kadar smo povabljeni. Slovenska država naj nam bo blizu srca, ne samo njenim državljanom, ampak tudi vsem drugim, ki se čutijo Slovence, saj je slovenska država omogočila narodu, da se je prebil iz oklepa osame in nepomembnosti ter stopil pred svet tudi v zunanje urejeni podobi.

Skupna misel na duhovne in splošno človeške vrednote naj torej vas, dragi prijatelji tega doma, vedno povezuje med seboj. Prijateljstvo dobrih ljudi naj bo tudi najtrdnješe poročstvo, da bo Naš dom San Justo še dolgo izpolnjeval namene, ki ste mu jih določili, vam samim v korist in ponos, v veselje pa tudi vsem nam, ki čutimo in mislimo z vami.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Večkrat smo že zatrdili, da je Argentina dežela globokih protislovij. To ponovno opažamo sedaj, ko se sredi domnevnih globokih sprememb, na vodilnih mestih ponavljajo isti obrazi, ki že leta polnijo domači politični oder.

Skoraj vsi so ostali. Se še spomnite splošnega in besnega krika „Que se vayan todos!“ („Naj izginejo vsi“), s katerim je pred poldrugim letom narod navalil na politične vodje? Kaj je ostalo od te želje ali zahteve? Bore malo. Res imamo novega predsednika, novo vlado in linijo v državi, a Duhalde je še vedno ključna oseba strukture oblasti in dejansko ni province, kjer bi se položaj bistveno spremenil ali bi moč odločanja prešla v druge roke.

Trdni guvernerji. Preteklo nedeljo so bile volitve v provinci Formosa. S Kirchnerjevo podporo je zmagal Gildo Insfran, ki je tako dosegel že drugo ponovno izvolitev. Če se za tem nekoliko ozremo po ostali državi, vidimo, da je v največji in politično najvažnejši provinci Buenos Aires guverner ostal isti (Felipe Solá), prestolno mesto je pod isto vlado (Anibal Ibarra), ključna Cordoba je zapadla kontinuiteti (Jose Manuel de la Sota) in še bi lahko naštevali. Od 18 provinc, kjer so doslej bile volitve, je v šestnajstih ostala na vladi ista stranka in največkrat tudi isti možje. Eni so se malo naslonili na bolj levičarsko osrednjo vlado, drugi so vedno pripravljene menjati ideološki predznak za prgišče oblasti, in tako je vse ostalo pri starem. Primer Formose je skrajno prepričljiv, saj je peronistični Insfran zmagal kar z 78% glasov proti radikalnemu kandidatu. S popolnoma drugačno državno vlado ostajajo dejansko iste provincijske vlade kot v dobi menemizma. Prihodnje volitve bodo v Mendoziji, La Pampi in potem v Entre Rios. V vseh treh je stanje napeto, ker se kirchnerizem besno bori za oblast, kar bi bil eden redkih primerov res vidne spremembe položaja.

Nekoliko optimizma. Čeprav je zadnji mesec industrijska proizvodnja majčkeno zastala v svoji rasti, vlada na splošno nek zmeren optimizem. Tudi v podjetjih je zaznati nekoliko boljše volje kot prej. Industrijska unija je v anketi med svojimi člani ugotovila, da je za mesec avgust 35% podjetij izjavilo, da so prodali več kot v juliju. V primerjavi s istim obdobjem lanskega leta je gradbena dejavnost narasla kar za 36,5%. Za letos računajo, da bo gospodarska dejavnost narasla za 7%, seveda potem, ko je lansko leto padla za 11 odstotkov. Vlada pa bo sedaj začela ključna pogajanja s privat-

nimi upniki glede odplačevanja zunanje dolga, za katerega želi, da bi upniki znižali glavnico za 75%. Odgovor je seveda bil, naj Argentina predstavi kak „stvarni“ predlog, potem se bodo začeli pogajati.

Kirchner-Lula. Gotovo je bil eden izstopajočih dogodkov preteklega tedna obisk brazilskega predsednika. Lula da Silva se je s številnim spremembo več dni mudil v Argentini in imel vrsto sestankov s tukajšnjimi vladnimi funkcionarji in privatnimi osebami. Temeljna ideja je pospešiti integracijo med obema velikima državama južne Amerike. Z obeh strani se poudarja, da naj se omeji medsebojno tekmovanje in pospeši sodelovanje. Nima smisla boriti se za prednost temveč složno delati za skupni blagor, trdijo eni in drugi. Seveda, to je bolj za „zunanjo uporabo“. Položaj pa jasno kaže, da je Brazilija daleč pred Argentino, a ima tudi hude težave. Vendar se je zaenkrat nevarnost gospodarskega zloma oddaljila, kar je prineslo oddiha zlasti tistim argentinskim podjetjem, ki množično izvažajo svoje pridelke in izdelke v Brazilijo. Soglasje ob obisku se je utrdilo tudi v namenu, da se zgradi „avtonomna politika“ in da naj plačevanje zunanje dolga, ki tare obe državi, ne pogoji gospodarske rasti, ki je edini porok za izhod iz krize. „Združeni bomo lahko vlesila“, se je navduševal Lula.

Novo sodišče. Ta teden je senat tudi potrdil novega člana vrhovnega sodišča. Eugenio Raul Zaffaroni je tako sedel na mesto odstavljene Julija Nazarena. Čeprav dogodek ne izgleda sam po sebi zelo pomemben, je ključen v prelomu s preteklo dobo menemizma. „Avtomatična večina“, ki je Menemovi vladi zagotovila proste roke v svoje večkrat tudi protiustavnem delovanju, je tako prešla v zgodovino. Drugo vprašanje pa je, kako se bo obnašal vrhovni sodni organ v novi sestavi napram vladi, ki sicer deklamira prozornost in uravnovešenost, a mora to v praksi tudi dokazati.

Potrebne čistke. Treba je priznati, da vlada napenja vse sile, da bi družbi nudila nekoliko več sigurnosti. Za to je bistveno, da napravi red in počisti organe javne varnosti. Čeprav smo vsi vedeli, da je policija zelo skorumpirana in premnogokrat udeležena v kriminalu, nas zaprepajo prizori policijskih vodij in komisarjev, z luksuznimi posestvi in mastnimi dolarskimi računi v tujih bankah. Bomo kdaj dosegli stanje, ko bomo ponovno lahko zaupali ustanovam, katerih poslanstvo je, da nas varujejo pred tatovi, roparji in ugrabitelji?

Prijateljstvo nam daje rast

Nad. s 1. str.

naroda se pogosto vzporeja z odnosom do lastne družine, ker da sta oba družbena pojava naravna v podobnem pomenu. Res oba daje in zahteva narava, nista pa primerljiva ne po nastanku ne po ustroju. Posamezne družine ne nastajajo same po sebi, tako kot se sami od sebe rojevajo narodi, ampak se ustanovljajo z dogovorom po premišljeni odločitvi. Ko je družina pravno veljavno ustanovljena in se navadno razširi s potomstvom, ima obliko prave družbe, katere razpoznavni znak je oblast. Starši imajo pravico odločati, dokler so otroci pod njihovo oblastjo, morejo se veljavno dogovarjati med seboj in s polnoletnimi otroki. V narodu tega ni, ni oblasti, ki bi obvezno ukazovala, ni izvršilnih organov in ni organov, ki bi bili pristojni za presojanje o pravilnosti ravnanja.

Vsi narodi, ki se zavedajo svoje samobitnosti, v našem zgodovinskem obdobju težijo k oblikovanju organizirane družbe, ki naj utrdi samobitnost in zagotovi veljavno mesto v družbi narodov. Država je nujno dopolnilo naroda in njegova končna stopnja v družbenem razvoju.

Slovenci smo to stopnjo dosegli pred kratkim. V daljni preteklosti smo živeli v rodovnih skupnostih, potem smo se razvijali v ljudstvo, ki se je vraščalo v deželo, katero je že občutilo kot domovino, postali smo narod z zavestjo skupne življenjske usode in posebnega duhovnega obraza. Z odločitvijo za samostojno državo pa smo postali državni narod ali nacija, narod je dobil svojo vrhovno institucijo. Ni več samo narodopisna zanimivost ali zgolj družboslovno dejstvo. Uvrstil se je med druge državne narode in ni postal

SLOVENC V ARGENTINI

33. Mladinski dan na Pristavi

Mladinski dnevi niso samo izgovor za snidenje s prijatelji in znanci. Okrog njih se plete mreža vsakdanjega dela in vztrajnosti slovenske imigracije na argentinskih tleh, ki jo varuje, da ne bi prehitro izginila. To je čas praznovanja mladih duš, čas priznanja našim prednikom, čas ljubezni in zvestobe slovenski besedi.

Spored teh dni je, skoraj v celoti enak, leto za letom. Zgodaj zjutraj se dvigata argentinska in slovenska zastava,

nato se zbere ljudstvo ob oltarju za darovanje svete maše. Popoldne poteka med tekmo in tekmo odbojke ali nogometa ter se zaključi z kulturnim programom. Beseda je jedro kulture. Z besedo izražamo čustva, misli, želje, ideje, poezijo, pesem in preko nje posredujemo novim generaci-

„Trije tički“

jam zaklad svojih pradedov. Gledališče je čudežni svet, kjer kraljuje beseda. Mladina iz Pristave je, v nedeljo, 5. oktobra, za praznovanje svojega 33. dneva, izbrala Štokajev burko „Trije Tički“, ki jo je priredil in režiral Miha Gaser.

Vsaka manjša ali večja vas ima svojo cerkev, svoj sejem in seveda svojo gostilno. Tam se zbirajo možje po dolgem in zahtevnem delu na polju in tudi marsikateri popotnik, ki se pripelje mimo. To pot so se zbrali za mizo krojač, urar in brusač, z lačnimi želodci. Gostilničar jim gostoljubno nosi na mizo okusni golaž in pridno naliva v kozarce. Toda ti trije prišlici niso imeli v žepu niti za napitnino! Dobra volja, ki se je razpletla v ples ob zvokih glasbe, se je tako spremenila v nadležen prepir. Da bi rešili situacijo,

pokličejo sodnika. Sodba se vleče v nedogled in se končno razplete, ko so vsi trije siromaki oproščeni dolga.

V glavnih vlogah so se odlikovali in bili deležni aplavza: Marko Petek, Danijel Kocmur, Adrijan Gaser, Aleks Zarnik, Pavel Klemenčič in Kristjan Vivod. Pridružili so se tudi: Ingrid Kopač, Aleks Mele, Tone Vivod, Cecilija Kocmur, Pavel Grohar, Kristjan Kopač, Maksi Maček, Janika Urbančič, Cecilija Čop, Tatjana Golob, Tatjana Gričar, Ana Karina Schiffrer, Martina Kokalj, Nadja Urbančič, Andrej Conde, Tomaž in Luka Kenda ter Franci Schiffrer.

Mnogo dela in časa je bilo vpleteno v pripravo tega dne. Priskočili pa so še na pomoč in zaslužili zahvalo tudi Anka in Miha Gaser, Dani in Marko Čop, Aleks Šuc, Aleks Kogovšek, Magda Češarek, Helena Dolinšek, Nada Kopač, Polona Havelka in vsi, ki so pomagali v kuhinji, pri vratih in pri žaru.

Predno se je zastor zaprl, so oddali pokale zmagovalcem tega dne: stopile so na oder odbojkašnje iz San Justa in sanjuški nogometaši. Seveda ni mladinskega dne brez plesa in tako se je večer potegnil v klepet ob dobri družbi in postrežbi.

KA

52. Mladinski dan v Slovenski vasi

Čas odločno koraka naprej. Brezmiselno ga želimo zaustavljati, vsaj za trenutek, a tisti hip, ko ga trdno držimo v dlani, se že zmuzne med prsti. Z njim minevajo dnevi, tedni, meseci, sedanost se spreminja v preteklost in postaja del zgodovine. Slovence v Argentini družijo ista zgodovina, ki se predaja iz generacije v generacijo.

Mladina iz Slovenske vasi je izbrala značilnost vsake zgodovinske dobe, da bi v nedeljo 28. septembra za svoj 52. Mladinski dan pripravila kvalitetni kulturni program.

Otroci se vračajo slabe volje domov, ker imajo naslednji teden izpit zgodovine. Jim ne preostaja drugega kot vzeti učbenike v roke in se učiti ... V rimskih časih so bili zelo znani gladiatori, ki so se v Koliseju borili za življenje in tako zabavali ljudstvo in cesarja. Srednjeveški dvorni norci so skrbeli za dobro voljo in smeh s petjem, poezijam in tudi s plesom. Devet mladih glumačev se je prikazalo na oder, da bi dokazali svojo spretnost. Čas ne ustavlja korakov in nas pripelje do slavnih banketov moderne dobe. Tam se ob bogatih mizah zbrajo znanci, se vesele ob klepetu, morda kakšno zapojejo in se pošteno zavrtijo ob zvokih slovenske folklorne.

Človek si vedno želi napredovati, še posebej tehnološko. Kino je eden izmed najpopularnejših tehnoloških izumov sodobne dobe. Charles Chaplin je

izstopal zaradi svoje sposobnosti kot igralec in režiser. Tak mojster je bil, da so otroci iz vrta bili veseli posnemati ga v vlogi iz filma „Moderni časi“.

V današnjem času imamo čuden način življenja. Vsem se vedno mudi, kričimo drug na drugega in se ne poslušamo. Zunanja lepota je važnejša od dobrote duše. Se ne ustavimo niti za kratek oddih, da se ozremo naokrog in se veselimo tega, kar smo deležni, niti da se obrnemo in pokukamo v preteklost, v to skupno zgodovino, da se marsikaj naučimo.

Pri vsakem praznovanju je mnogo dela in truda. Vredni zahvale so bili: Damijan Črnak, Lučka Mehle, Bogo in Damijan Rozina, Sonja in Marija Gerkman, Ferny Rome, Cecilija Čampa, Yami Grbec, Eugenia in Cecilija Stanovnik. Fede Cerar, Načo Glinšek, Martin in Tomi Sušnik, Marko Zorko, Valerija Burja, Damijan Ahlin, pa še tiskarna Baraga, gospe v kuhinji in društvo Slovenska vas.

Pri vseh mladinskih dnevih, se že od jutranjih ur vrstijo športna tekmovanja. Slovenska vas ni bila izjema in prvaki tega dne so bili dekleta iz Lanusa pri odbojki in fantje iz Slomškovega doma pri nogometu. Zmagovalci in vsi prisotni so bili prisrčno povabljeni na prosto zabavo ob zvokih skupine E.Q.E.

KA

Mendoza

Nedelja, 24. avgusta je bil za mendoško srenjo pomemben praznik. Janez Cukjati je obhajal med nami svojo srebrno mašo. Kot bogoslovec je študiral v Argentini, Italiji in Sloveniji, kjer je bil tudi posvečen. Nekaj časa je delal med Slovenci, nato v Trstu pa se je vrnil in že veliko let deluje v mendoški škofiji. Bil je župnik v Uspallati, kamor spada tudi Aconcagua, na katero je nekajkrat že stopil. Nekajkrat je nadomestil med Slovenci župnika Horna. Sedaj deluje v mendoškem predmestju.

Najprej sta srebrnomašnika pozdravila s priložnostno pesmijo fantek in deklica, nato še Stane Grebenc v imenu naše verske skupnosti. MPZ mu je zapel znano Srebrnomašnik bod' pozdravljen, nato se je pričela sv. daritev ob somaševanju Jožeta Horna. Sicer ni bilo mlajev pred vhomod v cerkev, tudi pritrkavanja ne. G. Janeza je spremljala ožja družina: oče, sestra, brat in teta, kar je seveda povzdignilo slovesnost. Med pridigo je srebrnomašniku čestital g. Horn. Pred zaključkom pa se je g. Janez predstavil kot duhovnik v argentinskem obdobju, ko je sledil predvsem misijonskemu klicu, saj je

deloval v novonastalih obrobni naseljih in začel iz nič.

Po odmoru so nam maturanti podali poročilo o svojem potovanju v Slovenijo. Posebno so se zahvalili staršem, pa tudi vsej skupnosti za to izredno priložnost, ki je zanje življenjskega pomena.

Sledilo je skupno kosilo, zelo okusne kolone, ki jih je izdelala in spekla Marjana Šmon-Žumer, seveda s pomočniki. Prijazna postrežba in veselo vzdušje sta pripomogla, da smo preživeli nepozabno nedeljo v družabnosti.

Za kronista teh vrstic je bila to zadnja nedelja v mendoški srenji, saj se poslavlja od dežele dobrega vina, od domače brajde in seveda s težkim srcem od dobrih Mendoščanov.

Potem, ko je Jernej Bajda pozdravil vse navzoče, posebno še slavljence in njegovo družino, je omenil tudi kronistovo slovo in mu dal priložnost, da nagovori navzoče. Iz ozadja so se oglasili fantje z narodnimi pesmimi. Pomaknili so se v vežo in ob šanku „žingali“ kot slavčki, da kar niso mogli nehati.

Res lep mendoški praznik!

Vir

Zagreb pripravljen na arbitražo

Hrvaška vlada pripravlja predlog za sprožitev arbitražnega postopka za določitev hrvaško-slovenske državne meje, je po poročanju časnikov Večer in Delo potrdil neimenovani visoki predstavnik hrvaške diplomacije. Spomnil je, da sosedji v minulih 12 letih tega vprašanja nista mogli rešiti, in izrazil hrvaško mnenje, da bi bilo vsako nadaljnje prelaganje njegove rešitve neproduktivno. Zagreb je prepričan, da je stvar najbolje prepustiti mednarodni arbitraži.

Hrvaška stran tudi opozarja, da sta sosedji uspeli rešiti marsikaj, saj na primer izredno dobro poteka uresničevanje SOPS. Predstavnik hrvaške diplomacije je še spomnil, da se je Hrvaški in Sloveniji posrečilo tudi skoraj v celoti določiti državno mejo na kopnem. Zdaj bi morali po njegovem mnenju ugotoviti, kaj je še nedorečenega, potem pa začeti pogajanja o predmetu arbitraže in arbitru.

Kot je še dodal predstavnik diplomacije, se Hrvaška še vedno zavzema za politični dialog, vendar se zdi, da ga slovenska stran zavrača.

Tako je slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel pred kratkim izjavil, da pogajanj z Zagrebom ne bo, dokler ne bodo minile hrvaške volitve in ne bo sestavljena nova vlada, piše današnji Večer.

Hrvaška stran naj bi že doslej ponujala pogovore, na primer pred hrvaško razglasitvijo izključne ekološko-ribiške cone, in sicer na čim višji ravni, vendar Ljubljana tega ni sprejela.

V Zagrebu priznavajo, da so zaradi omenjene razglasitve iz Bruslja prejeli izredno ostro opozorilo, vendar pa ne tako dramatičnega, kot bi si ga želela slovenska diplomacija. Namestnik hrvaškega zunanjega ministra Ivan Šimonič je sicer nedavno napovedal, da Hrvaška pred beneško konferenco Evropske zveze o ribolovu pripravlja vrsto pogovorov, predvsem o gospodarskih temah.

Smrtnik novi predsednik Enotne liste

Vladimir Smrtnik je postal novi predsednik Enotne liste (EL), edine slovenske stranke na avstrijskem Koroškem. Na vrhu stranke bo zamenjal Andreja Wakouniga, ki je bil predsednik EL zadnjih 12 let in je zdaj postal predsednik NSKS. Smrtnika je skup-

ščina EL soglasno izvolila. Poleg 36-letnega Smrtnika bosta novo predsedstvo EL sestavljala še nekdanji vodja Narodnega sveta koroških Slovencev Nanti Olip (ki nas je že dvakrat obiskal v Argentini), ki je postal prvi podpredsednik, in Eva Verhnjak-Pikalo.

Uspešen zaključek razstave o slovenskih priseljencih v Argentini

V Muzeju priseljevanja v Buenos Airesu so slovesno zaključili razstavo o slovenskih priseljencih v Argentini, ki jo je v šestih tednih po oceni vodstva obiskalo več kot 10.000 obiskovalcev. Vodstvo muzeja priseljevanja je obenem ugotovilo, da je bila slovenska razstava doslej ena najuspešnejših tovrstnih prireditev. Prvotno je bilo načrtovano, da bo razstava, ki je bila odprta 5. septembra, potekala dobra dva tedna, a je bila podaljšana vse do srede oktobra.

Ta razstava pod pokroviteljstvom veleposlaništva Republike Slovenije je bila prva tovrstna razstava. Ponovno bi radi poudarili, da so jo skupno pripravila vsa slovenska društva in organizacije v Buenos Airesu in v Argentini. To so predvsem Zedinjena Slovenija, Slovensko podporno društvo Triglav in Slovensko podporno prekmursko društvo iz Bernala. Strokovno pomoč pri razstavi je nudil Slovenski etnografski muzej.

Razstava je bila enkratna prilžnost, da se čim več Slovencev in Argentinecev seznanijo z zgodovino slovenskega priseljevanja v Argentino, z dosežki slovenske skupnosti v celoti ter z dosežki njenih posameznikov. Namen razstave je bil tudi, da se v čim večji meri afirmira identiteta Slovenije.

V pripravi je bilo vloženo veliko dela, ki pa se lahko nadaljuje in nadgrajuje. Posamezne aspekte ali sklope bo mogoče bolje predstaviti v razstavah par-

cialnega karakterja. Če društva želijo razstavo postaviti v svojem domu, naj to prijavijo kot projekt pri Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu in zaprosijo za sredstva.

Zanimanje za razstavo so izrazili že marsikje po Argentini. Doslej je dogovorjeno, da bo predstavljena oktobra letos v občini Itazaingó, novembra letos pa v mestih Rosario in Paraná. Predvideva se, da bo predstavljena še v Mendosi in Barilochoh, svojo pot pa naj bi zaključila konec leta 2004 v Ljubljani.

Veleposlaništvo Republike Slovenije in člani pripravljalnega odbora za razstavo se ponovno iskreno zahvaljujemo vsem rojakom in rojakinjam, ki so prispevali najrazličnejše dokumente in predmete in tako omogočili uresničitev zastavljenega projekta.

Posebna zahvala gre tudi vsem ustanovam in posameznikom, ki so materialno omogočili postavitev razstave.

Za pripravljalni odbor **Jana Strgar**, svetovalka na veleposlaništvu RS

VEDNO VEČ SKAVTOV

Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS) je pripravilo dan odprtih vrat. Z novim skavtskim letom se je povečalo tudi število članov združenja - s 3980 na 4100, večje pa je tudi število krajevnih enot, ki sestavljajo združenje.

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V Slovenskem domu v San Martinu je bila večerja, ki jo je pripravila **Mimi Potočnik**.

V nedeljo, 28. septembra je bilo praznovanje obletnice položitve temeljnega kamna farne cerkve Santa Julia v Buenos Airesu, kjer so se Slovenci zbirali prva leta. Zahvalno mašo slovenske skupnosti je daroval **msgr. Andrej Stanovnik**, škof v Reconquisti.

Isto nedeljo je bil **52. Mladinski dan v Slovenski vasi v Lanusu**. Najprej je bilo tekmovanje, sledila je mladinska sv. maša, nato je bilo skupno kosilo. Popoldne je bil kulturni program, zvečer pa prosta zabava.

Za **prve petke** so bile po naših krajevnih domovih svete ure.

Od 3. do 5. oktobra so bile **dvodnevne duhovne vaje za može** v domu duhovnih vaj María Auxiliadora v San Miguelu. Vodil jih je g. **Marjan Vidmar**.

V soboto, 4. oktobra je bila **Slomškova proslava slovenskih šolskih otrok**. Bila je v Slovenski hiši in se je pričela s sv. mašo za vse žive in pokojne učiteljice in učitelje. Nato je bil nastop otrok slovenskih osnovnih šol, vse pod geslom „Slovenska pesem naj živi!“

Isti večer je **Slovenska kulturna akcija** priredila razstavo olj in akrilov **Helene Klemenc** - prav tako v Slovenski hiši.

Isto soboto zvečer je **Slovenski dom San Martín imel efektivno tombolo** (za suhe žepe).

V našem domu v San Justu je bil **športni dan dijakov Srednješolskega tečaja RMB**.

V nedeljo, 9. oktobra je bil **33. Mladinski dan na Pristavi** z geslom „Posredujmo sadove skupnega delovanja“. Popoldne je bila igra v dveh dejanjih „Trije tički“, režiral je **Miha Gaser**. Isto igro so izvajali tudi na predvečer. Med prosto zabavo je igral orkester „Bratanci“.

Isti dan je bila **obletnica pri Svetogorski Mariji v cerkvi sv. Rafaela**.

V **Slomškovem domu** v Ramos Mejiji je bil **informativni sestanek** o pravni osbnosti Doma.

V **Slovenskem domu San Martín** je bilo **predavanje arh. Jurija Vombergarja** „O naših priimkih“.

V četrtek, 9. oktobra je bil **redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena** pod vodstvom predsednice **Pavline Dobovšek**. Sledil je razgovor s **Tinetom Debeljakom**.

V nedeljo, 12. oktobra je bila **42. obletnica Našega doma v San Justu**. Dopoldne je bila sv. maša, sledila je akademija ob 100-letnici rojstva častnega člana Doma dr. Tineta Debeljaka, sodelovali so pevci in recitatorji. Popoldne je bil kulturni program. Slavnostni govornik je bil dipl. pravnik **Božidar Fink**. Sledila je **Molierova komedija** „Georg Dandin ali kaznovani soprog“ v režiji **Blaža Mikliča**. Sledila je prosta zabava ob zvokih „Slovenskega instrumentalnega ansambla“.

D-ova za tisk. ref. ZS

Zapustil nas je Marko Pipan

Bog je nepričakovano poklical k sebi našega priljubega Marka Pipana.

Njegova starša Tatjana roj. Švajgar in Alfonz Pipan sta kot begunca po drugi svetovni vojni leta 1948 prišla v Argentino, kjer sta se naselila v mestu Buenos Aires. Sčasoma sta se jima rodila sina Danilo in Marko. Kot zavedna Slovenca sta vzgojila oba v narodnem duhu in ju tudi poslala v prve tečaje slovenščine v slovenski dom v San Martinu, Marko je našel življenjsko družico Roso in so se jima rodili trije otoci: Griselda, Martin in Marko, ki so tudi obiskovali slovenski tečaj.

Kot njegov stari oče Verij Švajgar, v domovini dobro poznan predavatelj, strokovnjak in pisec knjig o železnicah, je bil Marko že kot mali deček ves navdušen za vse, kar je bilo povezano s železnico. Prebil je veliko časa v opazovanju vlakov, kjerkoli je imel prilžnost.

Kot sedemnajstletnik je že pričel pošiljati novice o argentinskih železnicah v ameriško svetovnoznanu revijo te stroke. Ker je tudi podedoval tako po starem očetu kakor tudi po lastnem očetu smisel za novinarstvo, se je vpisal v tukajšnjo visoko šolo za publicistiko in si pridobil naslov strokovnjaka.

Bil je v službi pri železniški upravi v tiskovnem oddelku v Buenos Airesu in poleg tega začel izdajati svojo revijo Expreso in pozneje drugo Rieles. Ko se je začel preustroj ar-

gentinskih železnic, se je osamosvojil in pričel z izdajanjem nove revije Realidad Ferroviaria v sklopu neodvisne železniške ustanove. Njegova razgledanost in poznanje ustroja železniškega prometa mu je prineslo svetovno priznanje, tako da se je na izredna povabila udeleževal kongresov in konvencij, tako v Združenih državah Severne Amerike, Kanadi, Mehiki, Franciji, Norveški in drugih.

Po treh letih in zaradi težkih gospodarskih razmer je prenehal z izdajanjem revije in nadaljeval svoje delo popolnoma samostojno z revijo na internetu El Reporter Ferroviario. Dosegel je velik uspeh; njegovo delo se je bralo po vsej Ameriki, Evropi in se je začelo širiti tudi v ostale dele sveta, kar mu je vzbujalo veliko zadovoljstvo in veselje. Priznanje svetovnih strokovnjakov mu je dajalo moč, da je nadaljeval to zanj nadvse ljubo delo, kljub delikatnemu zdravju v zadnjem času. Nihče si ni mogel predstavljati, najmanj pa on sam, da bo božja volja obrnila vse na drugo pot. Izpolnil je komaj 51 let.

Žaluoja družina Pipan

Seminar izseljenskih novinarjev 2003

TONE MIZERIT (2)

Prvi dan seminarja, torek 23. septembra je bil posvečen nastanitvi in medsebojnemu spoznavanju. Med drugo in tretjo uro smo se zbrali v hotelu Park. Iz Argentine sva bila podpisani in pa Eduardo Kovačič, ki na južnem področju Buenos Airesa vodi radijsko oddajo „Slovenija, moja ljubezen“ in deluje predvsem na področju prekmurskih naseljencev, ki imajo svoje središče v Bernalu. Od ostalih udeležencev osebno nisem nikogar poznal. Me je pa posebej veselo presenetila dobodošlica, ki mi jo je v hotelski recepciji izrekel naš stalni sodelavec, sedaj Argentinec v Sloveniji, Gregor Batagelj. Po tolikih mesecih je bilo to srečanje res poseben doživljaj in užitek.

Uvodna predstavitev je potekala v sejni dvorani hotela Astral. Pozdavlja sta nas vodja dolžnosti direktorja Urada za vladno inofmriranje (UVI) Mirko Fabčič in vodja

dolžnosti direktorice Urada za Slovence po svetu Metoda Mikuž Bračkovič. Navzočim sta izrekla dobrodošlico in poudarila pomen seminarja ter njihovega delovanja v izseljenstvu za ohranitev slovenske identitete.

Dr. Zvone Žigon je predstavil program seminarja in opozoril na nekatere tehnične podrobnosti, predstavila pa se je tudi glavna soorganizatorica s strani UVI Sabina Popovič.

Sledila je medsebojna predstavitev udeležencev in medijev, iz katerih izhajajo. Velika večina udeležencev se z medijsko dejavnostjo v izseljenstvu ukvarja že vrsto let, še najmlajši po stažu, pa zato polni zagona, sta glasili Slovencev v Novem Sadu in Beogradu. Predstavitev vsakega posameznika je potekala gladko in ob dokaj sproščenem sodelovanju drugih udeležencev. Ti so že takoj pokazali veliko zanimanje, pa tudi poznavanje razmer ne le v svojih državah, pač pa tudi v Sloveniji.

Dopoldne naslednjega dne je bila predstavitev Urada Vlade za informiranje, kjer je Matjaž Kek na neposreden način predstavil delo in naloge tega vladnega organa. Predstavitev so sledila vprašanja udeležencev, ki so pokazali veliko zanimanje predvsem v povezavi s komuniciranjem slovenske države z izseljenstvom ter v zvezi s po njihovem mnenju nezadostno promocijo Slovenije v tujini. Prevladalo je prepričanje, da bi morala RS

organizirano vključiti Slovence po svetu v promocijske kampanje.

Na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu pa je dr. Žigon orisal dejavnosti in vloge Urada. Zanimiva je bila debata po predstavitvi, pri čemer je bilo največ zanimanja namenjenega pridobivanju sredstev tudi za izseljenske medije, udeležence seminarja pa je - poleg premajhne vsote, namenjene Uradu in s tem Slovcem po svetu - vidno motilo nenehno menjavanje zaposlenih in pa vodij na Uradu.

V dopoldanski program je spadala še predstavitev Društva novinarjev Slovenije (Špela Stare).

Po kosilu smo odšli na Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na filozofski fakulteti. Sprejel nas je in predstavil dejavnosti Centra njegov vodja dr. Stabej ter vse sodelavke na centru. V nadaljevanju pa je v dveh šolskih urah Lidija Pogačnik na primerih iz pisanja samih udeležencev seminarja opozorila na najpogostejše napake pri pisanju. Čeprav je bilo predavanje zelo strnjeno, smo udeleženci odnesli veliko, saj so prejeli tudi pisno delovno gradivo z nalogami ipd. Dejansko je bila ta dejavnost ena najuspešnejših in najbolj koristnih na vsem seminarju.

Nato je Renata Ažman na slikovit in življenjski način udeležencem predstavila osnove teorije novinarskih žanrov. Seminaristi smo kljub utrujenosti zavzeto sledili predavanju in se na koncu s predavateljico zapletli v živahen pogovor na temo novinarske avtonomnosti v Sloveniji in v tujini. Nadvse zanimivi so bili nekateri primeri posegov na novinarsko področje, a to pot ne s strani političnih temveč gospodarskih krogov, posebej v „novem razredu“ slovenskih neokapitalističnih močtecev.

Četrtek 25. pa je bil posvečen obisku slovenskih medijev. Dopoldan smo odšli najprej na Radio Slovenija in obiskali uredništvo Oddaje za Slovence po svetu. Po sprejemu urednice Mace Švabič, nas je pozdravil in nagovoril direktor radia Miha Lamprecht.

Sledil je prikaz govornih vaj, ki sta ga vodili Ajda Kalan in Nataša Dolenc. Prikaz je bil sicer zanimiv in tudi poučen, vendar pa je udeležence tudi nekoliko zmedel. Razkorak med prostovoljnimi izseljenskimi uredniki, ki po desetletjih bivanja v izseljenstvu (ali so tam celo rojeni) s težavo ohranjajo vsaj nezborno - narečni in večinoma nespremenjen slovenski jezik, in profesionalnima vadiateljicama izgovorjave knjižnega jezika je bil prevelik.

Skupina se je seznanila tudi z oddajo Slovenski magazin, prejela bogato gradivo o TV Slovenija in si na kratko ogledala nekaj studijev.

Popoldan smo bili seminaristi prvi gostje obnovljene in najsodobneje opremljene sejne sobe v uredništvu največjega slovenskega dnevnika Delo, v kateri jih je sprejel takrat še ne potrjeni novi odgovorni urednik Dela Darijan Košir. Navzoči so bili še trije Delovi sodelavci. Urednik nam je pojasnil vse v zvezi z izhajanjem, lastništvom, načinom delovanja časopisa Delo in drugih njegovih izdaj, vprašanja in pobude izseljencev pa so se vedno bolj sukale v smeri večje pozornosti slovenskemu izseljenstvu. Konkreten sad pogovora je bila pisna **skupinska pobuda**, naj Delo vsak mesec nameni izseljenstvu in dogajanju v zvezi z njim pol strani. Pobudo so podpisali vsi udeleženci in jo še v času seminarja poslali uredniku Koširju.

(Dalje prihodnjic)

NOVICE IZ SLOVENIJE

STRELJALI SO KAR DOMA

Zaradi zapletov v hrvaškem saboru vaje Slovenske vojske (SV) na poligonu nedaleč od hrvaškega Slunja, ki je bila predvidena od 12. do 18. oktobra, ni bilo mogoče izvesti. Zato je SV po načrtih, prilagojenih novim razmeram, usposabljanje izvedla na območju Krasa, Vipavske doline in Notranjske. (SV nima v Sloveniji zadosti velikega poligona, da bi lahko vadila streljanje s kanoni večjega dometa. Zato občasno vadi na poligonih bližnjih držav.)

BREZPLAČNA ČASOPISA

7. novembra bo začel izhajati tednik Žurnal, prvi brezplačni tedenski časopis v Sloveniji. Žurnal, ki je v lasti avstrijske družbe Styria Medien, bo poleg resnih in hitrih informacij ponudil tudi privlačno mešanico zabavnih vsebin. Posebnost tednika, ki bo izhaja v nakladi 205.000 izvodov, bo velik poudarek na lokalnih dogodkih in temah, zato se bosta izdajata za Ljubljano in Maribor v delu časopisa razlikovali. - Mariborska družba Regionalni mediji je približno pred letom dni začela izdajati brezplačni štiri-najstrednevnik Dobro jutro, do konca letošnjega leta pa bo bralcem ponudila še ljubljansko izdajo časopisa. Dobro jutro je časopis splošnega informativnega značaja, ki izhaja v nakladi 63.000 izvodov, z ljubljansko izdajo pa se bo skupna naklada dvignila na več kot 200.000 izvodov.

KLASIČNA IN ALTERNATIVNA MEDICINA

Najmanj tretjina odraslih oseb v Sloveniji zdravstveno pomoč išče tudi s pomočjo t.i. komplementarne in alternativne medicine (KAM), kljub temu pa imajo slovenske zdravniške organizacije do KAM odklonilno stališče. Zagovorniki KAMa so opozorili na zanje nesprejemljivo izjavo Zdravniške zbornice Slovenije (ZZB), ki jo morajo zdravniki podpisati za podaljšanje licence. Zdravniki se morajo v njej zavezati, da se ne bodo ukvarjali „z zdravilstvom oziroma mazaštvom“, ki vključuje tudi kiropraktiko in homeopatijo.

PO SVETU

25 LET PAPEŽEVANJA

S slovesno mašo na trgu Svetega Petra so v Vatikanu obeležili 25. obletnico izvolitve poljskega kardinala Karola Jozefa Wojtyła za papeža. Papež Janez Pavel II. je vernike prosil, naj mu z molitvijo „pomagajo“ pri nadaljevanju opravljanja nalog na čelu cerkve. Maša je potekala prav v času, ko je bil poljski kardinal Wojtyła 16. oktobra 1978 ob

18.45 izvoljen za papeža. - Po koncertu, ki so ga pripravili v okviru praznovanj, je Janez Pavel II. pozval Evropo, naj „črpa iz svoje krščanske preteklosti“ v trenutku, ko skuša oblikovati skupno prihodnost. „Ob črpanju iz dediščine človeških in krščanskih vrednot iz svoje preteklosti, lahko evropska celina oblikuje prihodnost, polno upanja in miru za celotno človeštvo.“

SLOVENCİ IN ŠPORT

(SKORAJ DVAKRAT) BRONASTO BALINANJE

Slovenska balinarska reprezentanca je v zadnji disciplini letošnjega svetovnega prvenstva v Franciji osvojila prvo kolajno. Bron si je v hitrostnem zbijanju priboril najmlajši, debitant v slovenski reprezentanci Jasmin Čaušević. V boju za tretje mesto je premagal Hrvata Anteja Papka z 42:41. Dvoboj je bil napet in zanimiv do zadnjih krogel, a Čaušević je zdržal hud pritisk izkušenega Hrvata. V štafetnem zbijanju sta Jasmin Čaušević in poškodovani Uroš Vehar boj - prav tako za bron - proti Hrvatoma Zlatku Papku in Jošku Mardešiču zaradi poškodbe Veharja pri izenačenem izidu morala predati.

DODATNE KVALIFIKACIJE ZA PORTUGAL

Slovenska nogometna reprezentanca se bo v dodatnih kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu prihodnje leto na Portugalskem pomerila s Hrvaško. Prva tekma bo na sporedu 15. novembra v gosteh, povratne pa 18. doma. (Drugi pari: Latvija - Turčija, Škotska - Nizozemska, Rusija - Wales in Španija - Norveška.) Z omenjenima tekmama pa je kup problemov: „Še nobena tekma med Slovenijo in Hrvaško ni minila brez tečev. Čaka nas zahtevno delo. Zaenkrat še nimamo stališča, ali smo za tekme brez gostujočih navijačev. Obstajajo faktorji za in faktorji proti. O tem se bomo še pogovarjali,“ je dejal generalni sekretar NZS Dane Jošt.

NI SLOVENCEV PRI UEFA

Nogometaši KD Olimpije so v povratnem srečanju 1. kroga pokala UEFA izgubili proti FC Liverpoolu z 0:3 in se poslovili od nadaljnjega tekmovanja. - Nogometaši CMC Publikum pa so izpadli, potem ko na domačem terenu niso uspeli izničiti zaostanka 1:2 iz prve tekme proti Maccabiju iz Haife. Povratna tekma se je končala z rezultatom 2:2.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Poraz Italije

Leta 1943 so se zavezniški izkrkali v Italiji in počasi prodirali na sever. Italija je uvidela, da je vojsko izgubila, in se je predala.

V Sloveniji so se vojaki vdali partizanskim četam, ki so jim zagotovile prost povratek domov.

V tistih nejasnih dneh so vaški stražarji in četniki mislili, da se bodo zavezniški izkrkali na severni obali Jadrana, in so jih pričakovali. Zato so se tudi zbrali vaški staržarji iz vse dolenske okolice skupaj, predvsem na Turjaškem gradu ali v okolici. Vendar ker niso bili povezani med seboj, ni bilo jasno, kdo naj bi bil skupni poveljnik, ker poveljnik Slovenske narodne vojske podpolkovnik Ernest Peterlin ni prišel iz Ljubljane. Zveze z Ljubljano pa ni bilo mogoče vzpostaviti. Grad so namreč obkrožili partizani - Tomšičeva brigada, ki so pričeli napadati. Vendar so zidovi zdržali napad in juriš. Branilci Turjaka vdaje niso sprejeli, ampak so vztrajali v gradu. Precej vaških

stražarjev pa se je umaknilo v bližnjo vas Zapotok, odkoder so se pozneje lahko umaknili. Nato pa so partizani s pomočjo italijanskih tankov in topov, ki so jih dobili ob predaji, in italijanskih topničarjev pričeli rušiti grad z težkim orožjem.

Branilci se niso mogli zediniti, kaj je treba storiti, pa tudi so pričakovali pomoč.

Končno je tudi po zvižaji in izdaji grad padel. Partizani so odpeljali okoli 300 ujetnikov proti Kočevju, ranjence in nekaj ujetnikov so postrelili.

Proti ujetnikom so v Kočevju uprizorili sodni proces, tako imenovani „kočevski proces“ (11. oktobra 1943). 16 ljudi je bilo obsojenih na smrt in usmrčenih. Druge ujetnike so vse na skrivnem pobili.

Podobno se je dogodilo s četniki, ki so se zbrali skupaj v Grčaricah blizu Ribnice. Po daljši borbi in padcu poveljnikov ter obljubam partizanov so se vdali. Zgodilo se je isto. Ali takoj ali pozneje so vse pobili.

PISALI SMO PRED 50 LETI

DRAMSKI ORATORIJ O BARAGI

Uspeh prireditve je bil izreden. Naj slede navedbe hib. Dvojnost Baragovega lika se ni posrečila. Zbor v dvorani je bil preglasen. Oder je dovolj širok, da bi se tehnično osebje skrilo za zaveso in ne bi bilo videti znakov, ki jih je nekdo dajal, še manj pa bi smel od tam puhati dim čez oder. Vse drugo je bilo na prav visoki stopnji. Delo režiserja Jeločnika zasluži vso pohvalo. Lahko bi naštevati vseh 13 prizorov in bi bili v zadregi, kateremu dati prednost. Gotovo nihče ne bi mogel opremiti oratorij z bolj primerno glasbo kot glasbeni vodja Osana in pevski kvartet Finkovih. Scena Hotimira Gorazda je presenetila. Igralci so bili vsi brez izjeme dobri. Jerebič v vlogi umirajočega Barage, Friderik Godec v vlogi dečka Barage mora biti rojen za igralca. Pavla Maček žal preveč redko nastopa. Glavno vlogo je imel g. Willenpart, Jeločnik je igral vlogo dobrega Baumgartna, Vombergar je bil pač nenadomestljiv. Češarek je ustvaril svoj že tretji karakterni lik, Markež je bil iskren, Nose je izražal dostojanstvo. Prvenstvo zasluži gdč. Zajčeva, Kastrevc je bil v ospredju, Majcenova angel varuh kot mora biti.

Primerno je bilo, da je razlagalčevo besedilo bral duhovnik, Lado Lenček CM. Dvorana s 550 sedeži je bila polna. „Eno samo je potrebno“ je bil višek letošnje igralske sezone.

MM

SPOROČAMO

Goričanom, Primorcem, Tržačanom in Beneškim Slovincem, da bo prihodnji teden izšla slovenska revija Slovenska beseda v dvojni številki, posvečena njihovim krajem. Objavljena bo tudi Gregorčičeva Soči v slovenskem jeziku in španskem prevodu, pa tudi zemljevid Trsta, Istre in Goriške.

Slovenska beseda, San Martín

DVA SLOVENCIA

na ekpediciji na Mont Blanc Patagonije - sv. Valentin. Z bariloško ekspedicijo sta odrinila Dinko Bertonec in Tonček Pangerc. Koledar - Zbornik Svobodne Slovenije bo priobčil Pangercjev dnevnik odprave.

Svobodna Slovenija, št. 42; 22. oktobra 1953

ESLOVENIA, MI TIERRA

Los comienzos del éxodo

Las condiciones de los campesinos fueron empeorando. El campesino se había liberado de la sumisión a los nobles. Por lo tanto debía encargarse él solo de las chacras, lo que se le tornaba casi imposible.

La ley de la herencia del año 1868 lo perjudicó enormemente. De ese fecha en adelante las posesiones podían repartirse entre todos los herederos. De esta manera cada uno llegaba a recibir un muy pequeño, en el cual no podía producir para subsistir. También se daba el caso de que el nuevo propietario debía pagar la dote de las muchachas. Para eso debía pedir un préstamo. Después no podía zafar de las garras del prestamista. Los intereses eran tales que a menudo debían rematar todas las posesiones.

En la región de Carniola había alrededor de 80.000 chacras. Entre los años 1868-1893 se vendieron 10.190.

Para mejorar su situación los campesinos empezaron a emigrar. Primeramente iban a trabajar a los bosques de Croacia o de Bosnia. Una buena cantidad de voluntarios partió a México con el emperador Maximiliano.

Gran cantidad de gente se fue a las minas de Westfalia, a Francia y a América. En los Estados Unidos se empleaban en las minas, en las fábricas y en los altos hornos. También hubo una buena cantidad de personas que se fueron hacia Argentina, ya que allí comenzaba la política de la inmigración. Los primeros eslovenos llegaron como colonos a Entre Ríos y a Formosa. Muy pocos alcanzaron su meta: regresar a la patria con lo ganado para pagar las deudas. Si lo lograban muchas veces volvían a emprender el viaje para poder seguir subsistiendo. Muchos fallecieron en estas condiciones duras. Las mujeres emigraban a Egipto, donde se empleaban como niñeras (amamantaban).

La mayor cantidad de los que emigraban provenía del Carso, de Dolenjska, de Notranjska y de Prekmurje. Hasta el año 1880 se habían ido del país alrededor de 100.000 eslovenos.

OSEBNE NOVICE

Rojstva. Družino Gabrijele roj. Tomazin in Aleksandra Kastelica je razveselila hčerka **Jana**; družino Mirjam roj. Mehle in Tonija Javorška pa sinček **Tomaž**.
Srečnima družinama naše čestitke!

Blažena mati...

Nad. s 1. str.

Slovesnosti beatifikacije so se poleg številnih vernikov udeležili tudi mnogi visoki predstavniki različnih držav, med drugim albanski predsednik Alfred Moisiu in premier Fatos Nano (mati Terezija je bila Albanka, rojena v Makedoniji), makedonski predsednik Boris Trajkovski, kosovski predsednik Ibrahim Rugova, francoski premier Jean Pierre Raffarin in žena predsednika Jacquesa Chiraca, žena poljskega predsednika Aleksandra Kwasińskiega, žena madžarskega predsednika Ferencza Madla in ministri mnogih držav, med njimi indijski minister za pravosodje.

Praznovanja ob beatifikaciji potekajo tudi v Indiji, kjer je Mati Terezija delovala do svoje smrti leta 1997. Bila je velika prijateljica slovenskega misijonarja Cukaleta. Katoliška nad-

škofija v New Delhiju je pripravila poseben program, saj želijo med ljudmi razširiti sporočilo albanske sestre in spodbuditi zavemanje za uboge in najbolj pomoči potrebne. Teden teh slovesnosti se je začel v petek s simpozijem o življenju in filozofiji Matere Terezije. V nedeljo so po slovesni sveti maši v vseh cerkvah pripravili Priti Bhoj Samaroh - kosilo prijateljstva, med katerim so razdelili hrano več kot 50 tisoč revnim v 51-ih cerkvenih središčih. Znano ulico Wellington Crescent pa so preimenovali v Ulico Matere Terezije. V teh dneh bodo na več krajih tudi brezplačni zdravstveni pregledi, odprti bodo centri za darovanje krvi. Dejavnosti bodo sklenili 26. oktobra z medversko molitvijo, pri kateri bo prisotnih najmanj deset različnih verstev in Cerkev. Pri današnji slavljenki - blaženi Materi Tereziji so se ustavili tudi na misijonski proslavi pri sv. Jakobu v Ljubljani.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentin B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so še: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Pavlina Dobovšek, Božidar Fink, Metka Mizerit, Veronika Godec, Vinko Rode, Jana Strgar, družina Pipan, Stane Snoj, M. Čeč.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. **02944-441814.** E-mail: **iliriska@bariloche.com.ar**

Letalske karte, rezerva hotelov,

najem avtomobilov in izleti po svetu

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: **estudioasic@cpacf.org.ar**

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: **jdbovsek@perseus.com.ar**

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - **mpoznic@sfnat.com.ar**

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.
dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Dogovor o radiu na Koroškem

Udeleženci pogajanj med predstavniki slovenske manjšine in avstrijsko državno radiotelevizijo ORF o celodnevem slovenskem radijskem programu, ki so potekala na Dunaju, so dosegli dogovor o celodnevem radijskem programu v slovenščini na avstrijskem Koroškem.

Sporazum o dogovoru naj bi podpisali do konca oktobra, program v slovenščini pa naj bi zopet stekel 1. februarja prihodnjega leta.

OBVESTILA

SOBOTA, 25. oktobra:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Pri SKA predva Martin Sušnik - Stečanje z umetnostjo, in razstava grafikov

NEDELJA, 26. oktobra:

SLOVENSKI DAN in obletnica na Slovenski pristavi v Castelarju.

SOBOTA, 8. novembra:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 9. novembra:

Zvezni mladinski dan v Našem domu v San Justo.

ČETRTEK, 13. novembra:

Zveza slovenskih mater in žena ima svoj občni zbor v Slovenski hiši ob 15. Nato ob 16.30 sestanek in razgovor s Tonetom Mizeritom na temo „Kam gre Argentina?“.

Sobota, 15. novembra:

Zaključna prireditev na Srednješolskem tečaju RMB v Slovenski hiši.

„Sadim drevo med korenine svoje domovine“

48. SLOVENSKI DAN

in

36. obletnica Slovenske Pristave

v nedeljo, 26. oktobra na Slovenski Pristavi v Castelarju

ob 11.15: **dviganje zastav**

ob 11.30: **zahvalna sv. maša.** Daruje delegat prelat dr. Jure Rode. Poje zbor pod vodstvom Anke Savelli Gaser

ob 13.00: **kosilo**

ob 17.00 **kulturni program: „Žegnanje na vasi“** v besedi pesmi in plesih. Sodeluje zbor, folklorne skupine in igralci. Besedilo in režija Dominik Oblak. Scenski prostor: Andrej Golob. Po programu **prosta zabava.**

Pridi in naužij se slovenske zavesti in naših izročil!

Prijave za kosilo: Helena Dolinšek (4629-4879), Janez Jelenc (4696-1434) in Frenk Klemenčič (4489-1296).

Splavarji na Dravi

Letošnja sezona turističnega splavarjenja na Dravi, ki bo sicer trajala predvidoma do srede novembra, je bila za Dravske splavarje Šarman uspešna. Franjo Šarman iz Javnika v občini Podvelka, ki je z obujanjem splavarske tradicije začel leta 1997, je povedal, da bodo letos skupno prepeljali okoli 150 splavov, kar pomeni, da bodo flosarske pustolovščine delili z okoli 7000 turisti. Vse več je med njimi turistov iz Avstrije, Nemčije in Italije, je povedal Šarman in dodal, da bodo v prihodnje poskušali to zanimivo naravno in kulturno dediščino deliti s še več ljudmi, tudi šolarji.

Splavarjenje na Dravi ima večstoletno tradicijo. Neprehodnost Dravske doline je narekovala organiziranje prevoza po reki, ki je s

svojo vodnatostjo in globino služila predvsem za prevažanje lesa. Na začetku druge svetovne vojne pa je, tudi zaradi gradnje hidroelektrarn na Dravi, splavarska ali flosarska tradicija zamrla.

V zadnjih letih pa so nekateri Korošci to tradicijo začeli obujati v turistične namene in tudi zaradi želje po ohranjanju zanimive dediščine.

Obiskovalci Koroške lahko življenje splavarjev na Dravi spoznajo na dveh lokacijah. Pod zaščitno znamko Dravski splavarji Šarman jih ponujajo v Javniku v občini Podvelka, Koroški splavarji pa za flosarske dogodivščine poskrbijo na Gortini pri Dravogradu.

V prodaji je

podporni bon - „Rifa“ ZEDINJENE SLOVENIJE

Hočete vedeti, kaj boste lahko zadel?

1. dobitek: **10 dni bivanja v Počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih gorah;**
2. dobitek: **umetniška slika priznane slovenske umetnice;**
3. dobitek: **vezan Zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije;**
4. dobitek: **broširan Zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije;**
5. dobitek: **naročnina Svobodne Slovenije za eno leto;**
6. in 7. dobitek: **na izbiro tri knjige iz založbe Zedinjene Slovenije;**
8. do 10. dobitek: **na izbiro ena knjiga iz založbe Zedinjene Slovenije.**

Slovenska kulturna akcija

Predavanje

Martin Sušnik

Srečanje z umetnostjo — iz estetike v antropologijo

in razstava grafikov, ki so sodelovali pri natečaju SKA za naslovnico Meddobja (Andrej Hrovat, Ivan Hrovat, Erika Indihar, Irena Žužek, Veronika Žurga)

V soboto, 25. oktobra, ob 20h v mali dvorani Slovenske hiše

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
 22. oktobra 2003

1 EURO 235,62SIT
1 U\$S dolar 202,08SIT

Poravnajte dolgove in kupite knjige na SLOVENSKEM DNEVU

Ob priložnosti Slovenskega dne na Pristavi bo Zedinjena Slovenija imela svojo stojnico. Tam boste lahko poravnali zaostalo naročnino za naš list, plačali društveno članarino, nabavili lepe in zanimive nalepke ali pa kupili razne knjige iz naše založbe, med njimi Zgodovinski zbornik.

Izrabite to priložnost!

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija sporoča, da bo ponovno organiziralo šolsko kolonijo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih. Datum je predviden od nedelje 4. do sobote 17. januarja 2004. Kolonijo bo tudi letos vodil **prof. Karel Groznik** s sodelavci.

Ceno, kakor tudi druge podrobnosti, bomo objavili v prihodnjih številkah. Starše vabimo, naj že sedaj predvidevajo, da bi vpisali svoje otroke v to lepo dejavnost. Število udeležencev bo omejeno.

Društvo Zedinjena Slovenija

51. SKUPNI MLADINSKI DAN

v nedeljo 9. novembra v Našem domu v San Justo

